

Asia: VN/23753/2021

Lausuntopyyntö sosiaalisen luototuksen uudistamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Espoon vammaisneuvoston lausunto sosiaalisen luototuksen uudistamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta (VN/23753/2021)

Espoon vammaisneuvosto kannattaa sosiaalisen luototuksen muuttamista valtakunnalliseksi ja lakisääteiseksi sosiaalipalveluksi. Espoon vammaisneuvosto huomauttaa, että sosiaalityöntekijän kanssa tehty kartoitus ihmisen todellisesta tilanteesta tulisi tehdä aina kaikkien hakemusten osalta.

Monen vammaisen henkilön taloudellinen tilanne on heikko ja toimeentulo on hyvin niukkaa. Monella vammaisella on esimerkiksi sairauksia ja niiden myötä terveyspalveluiden tarve on lisääntynyt ja terveydelliset haasteet arjessa ovat merkittäviä. Monesti muutkin ongelmat kasautuvat samoille henkilöille, joilla toimintakyky on oleellisesti heikentynyt. Samalla heidän kykynsä hoitaa omia asioitaan ja pitää puoliaan on heikko. He tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa selviytyäkseen monimutkaisessa palvelukokonaisuudessa.

Erytisen tärkeää on, että nuorena vammautuneet henkilöt pääsevät sosiaalisen luototuksen piiriin. Nuorena vammautuneet ja jo eläköityneet henkilöt ovat tuomittuja pieniin eläkkeisiin ja tukiin, joiden määriin ei ole tulossa parannusta. Monesti nämä henkilöt ajautuvat esimerkiksi pikavippikierteeseen, joilla he pyrkivät kompensoimaan muun muassa terveydenhuollon maksuja tai muita puutteita palveluissaan. Sosiaalisella luototuksella voitaisiin ennaltaehkäistä näiden henkilöiden kohtuuttomia taloudellisia vaikeuksia.

Espoon vammaisneuvosto toivoo, että sosiaalista luototusta voitaisiin hyödyntää myös vammaisten henkilöiden elämänlaatua parantaviin pieniin toiveisiin. Monille nuorena vammautuneille ja

eläköityneille henkilöille on mahdotonta saada normaalia lainaa tulojen pienuuden vuoksi. Tällaisia pieniä toiveita voisivat olla muun muassa vammaan vuoksi tehtävät hankinnat tai muun tavanomaisen elämän laadun parantaminen, esimerkiksi apuvälineet, joita ei myönnetä hyvinvointialueilta.

Espoon vammaisneuvosto edellyttää, että sosiaalisen luotonuksen asiakkaiden kokonaistilanteet tulee ottaa huomioon palvelussa ja lainoituksesta päätettäessä. Asiakkaita on ohjattava hakeutumaan myös muihin hänelle kuuluviin ja välttämättömiin palveluihin. Lisäksi on todella tärkeää, että toimeentulotuki ja terveydenhoito säilyvät erillisinä kokonaisuuksina, vaikka sosiaalinen luotto olisikin osa sosiaalihuoltoa.

Espoon vammaisneuvosto huomauttaa, että tulevan palvelun tulee sopia myös vammaisille henkilöille. Tarjottavan palvelun tulee olla tosiasiallisesti esteetöntä ja saavutettavaa. Palvelussa on huomioitava henkilöt, jotka eivät kykene käyttämään digitaalisia palveluita ja tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa. Lisäksi palveluissa käytetyn kielen tulisi olla selkeää yleiskieltä ja jokaisen käytetyn termin tulee olla yksiselitteinen ja yleisesti tunnettu. Käytettyjen termien on tarkoitettava jokaiselle samaa asiaa.

Pirkko Kuusela, Espoon vammaisneuvoston puheenjohtaja

Hanna Bäckström, Espoon vammaisneuvoston varapuheenjohtaja

Hanna Bäckström
Espoon vammaisneuvosto